

INTERVIEW MORTEN-TRIOLOGIE

Annet de Jong en Dominique van der Heyde over hun hond, hun politieke thrillers (nu een tv-serie) en hun breuk

Dominique van der Heyden en Annet de Jong. Beeld Malou van Breevoort

Annet de Jong en Dominique van der Heyde (ooit geliefden) schreven samen de Morten-trilogie, een reeks politieke thrillers die nu is bewerkt tot tv-serie. Ook bedachten ze samen een boek over een lesbisch stel dat uit elkaar gaat. En toen gingen ze in het écht uit elkaar.

Paul Onkenhout 31 maart 2019, 21:47

In het appartement van Annet de Jong in Amsterdam-West staat een mand en in die mand ligt Pablo, een brave zwerfhond uit Spanje die dankzij een luchtbrug van *De Telegraaf* in 2011 van de dood werd gered. De voormalige partner van De Jong, Dominique van der Heyde, is er ook.

De hond is van jullie samen?

Annet de Jong: 'Ja, we hebben gedeeld voogdijschap over hem. Co-

ouderschap. Ik werk hier vlakbij, als woordvoerder bij stadsdeel West. Ik kan makkelijk doordeweeks voor Pablo zorgen. Dominique heeft hem in het weekeinde.'

Hoe komen jullie aan de hond?

DJ: 'Pablo is een *Telegraaf*-hond. Mijn toenmalige hoofdredacteur bij de krant, Sjuul Paradijs, had een hondje geadopteerd uit een Spaans asiel. Sjuul houdt erg van actiejournalistiek, van human-interest verhalen én van dieren. In dat asiel zaten zeshonderd hondjes.'

Dominique van der Heyde: 'Een Nederlander, Peter Koekebakker, had er een asiel van gemaakt. Het was eerst een destructiecentrum. Ze gooiden de honden soms levend de oven in. Verschrikkelijk.'

DJ: 'Sjuul dacht: ik ga die honden redden en uit het asiel bevrijden. Hij kreeg Transavia zo ver dat er een luchtbrug werd georganiseerd.'

VdH: 'Een luchtbrug. Het stond met koeienletters in de krant.'

DJ: 'Om publiciteit te genereren had hij BN'ers zover gekregen een hond te adopteren. Rob Hoogland, de columnist van de krant, moest van Sjuul het project gaan trekken. Hij moest verhalen maken in Zuid-Spanje, met foto's erbij van die hondjes, en er zo voor zorgen dat zoveel mogelijk lezers hondjes adopteerden. Op een gegeven moment belde Rob mij op. Het leukste hondje was nog steeds niet geadopteerd. Dan nemen wij die, zei ik. We hadden 'm nog niet eens gezien.'

VdH: 'Ik kwam laat thuis. Annet zat schuld bewust op de bank. Ik geloof dat ik een hondje heb geadopteerd, zei ze. Leuk, zei ik meteen.'

DJ: 'Rob zou het hondje voor ons meenemen. Wij stonden op Schiphol met Nelly Frijda.'

VdH: 'En met Natasja Froger. Zij hadden ook een hond geadopteerd. Nelly Frijda had een fokteefje gekregen. Wat zei ze ook alweer?'

De Jong, met een vet Amsterdams accent: 'Geef mij maar een ouwe fokteef, dat ben ik zelf ook.'

Bulderend gelach.

Verscholen achter het pseudoniem Anna Levander schreven Annet de Jong (48) en Dominique van der Heyde (54) de *Morten*-trilogie, politieke thrillers die door regisseur Jean van de Velde zijn bewerkt tot [een tv-serie in acht delen](#). De serie is momenteel al te zien op NPO Start en wordt vanaf 7 april uitgezonden op NPO 3.

De trilogie verscheen tussen 2014 en 2015. In *Morten*, *Mo* en *M* wordt de opkomst en ondergang geschetst van Morten Mathijssen (in de serie gespeeld door Peter Paul Muller), een opportunistische en ambitieuze politicus van De Nieuwe Liberalen. Inspiratie putte het schrijverspaar uit het Deense politieke tv-drama *Borgen* en, vooral, hun eigen ervaringen.

De Jong was zeven jaar parlementair verslaggever van *De Telegraaf* en later kunstredacteur. Van der Heyde was politiek commentator van *Nieuwsuur*. Sinds een half jaar is ze chef van de Haagse redactie van de NOS.

Wie is Morten?

Annet de Jong: 'We hebben een man gecreëerd die in een totaal versplinterd politiek landschap en in verkiezingstijd hunkert naar de macht. Hij moest een man met een donker randje zijn, anders zou het saai worden. We hadden meteen een tv-serie in gedachten.'

Dominique van der Heyde: 'In het begin wordt Morten gedreven door idealen, hij heeft het beste voor met het land, maar al snel gaat het hem vooral om de macht.'

DJ: 'Het wordt almaar erger. In de serie is hij soms bijna een psychopaat, voor tv is dat natuurlijk interessant.'

VdH: 'Op veel terreinen is de serie anders dan de boeken. Maar het zijn onze personages en het is fantastisch om te zien hoe ze tot leven zijn gekomen.'

DJ: 'We hebben niet meegeschreven aan het scenario, maar wel om de tafel gezeten met Jean van de Velde. We hebben met hem meegedacht.'

VdH: 'We hadden een paar eisen.'

DJ: 'Wensen.'

VdH: 'Oké, wensen. We wilden dat ze zo ver mogelijk weg zouden blijven van de werkelijkheid; van echte politici en van echte partijen. Dat er niet ineens een politicus met gebleekt haar zou opduiken. We hebben bewust gekozen voor originaliteit. Wij vinden dat fictie meer aanspreekt dan het naspelen van de werkelijkheid. Tegelijkertijd moest het wel hedendaags zijn; politiek van nu.'

Hoe schreven jullie de boeken?

DJ: 'We begonnen met praten. We hebben veel gewandeld, ook op vakanties en urenlang gesproken over Morten en over zijn gezin en over de grote verhaallijnen. En daarna ga ik schrijven. Dominique leest.'

En dan?

VdH: 'Annet gaat soms te snel, ze is tamelijk ongeduldig. Je verkapt veel te veel, zei ik dan, dat kan niet. Dan protesteerde Annet, want ze was het er niet mee eens.'

DJ: 'Vóór *Morten* had ik al vier boeken geschreven, ook thrillers. Die mocht ze vooraf nooit lezen. Een paar dingen zou ik anders hebben gedaan, zei ze dan. Dat gaf niet, het was mijn boek. Maar een boek van ons samen, dan wordt het anders.'

VdH: 'In deel 1 van *Morten* is een hoofdstuk helemaal gesneuveld.'

DJ: 'Dat was moeilijk. Het deed pijn. Maar het is ook goed. Het werkte.'

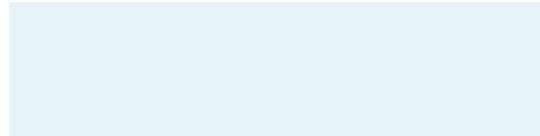
Vorig jaar verscheen het vierde boek van Anna Levander, *Doodsmak*, een thriller waarin een relatie van twee vrouwen ontploft. Een van de vrouwen kiest voor een ander en laat haar geliefde in de steek. Rouw en liefdesverdriet zijn de thema's in *Doodsmak*, een titel met een letterlijke en een figuurlijke betekenis.

De Jong was de enige auteur. Fictie en werkelijkheid kronkelden door elkaar. Na bijna dertien jaar kwam er een einde aan haar relatie met Van der Heyde.

relatie met Van der Heyde.

DJ: 'We hadden het boek samen bedacht. We waren op vakantie in Frankrijk en zaten in een niet zo prettige fase van ons huwelijk, eufemistisch gezegd. Voor het boek gebruikten we aspecten uit ons eigen leven. De hoofdpersonen zijn twee vrouwen. Een van de vrouwen kiest voor een ander, de relatie loopt stuk.

'Tijdens het schrijven werden we ingehaald door de werkelijkheid. We gingen uit elkaar. Daarna heb ik het lang laten liggen, ook noodgedwongen. Ik kon een tijdje niks meer en mijn hoofd stond niet naar schrijven. Na een half jaar ben ik er weer aan begonnen. Het riep veel emoties op, maar ik ben het toch gaan afmaken.'

Fictie werd werkelijkheid, het verdriet van een van de hoofdpersonen werd jouw verdriet.

DJ: 'Dat was eigenlijk heel, euh, grappig. Interessant. Ik ging door, want ik vond het nog steeds een goed verhaal. Het was er niet slechter op geworden door de omstandigheden.'

Wat vond jij ervan?

VdH: 'Ik kon het niet tegenhouden.'

Heb je het wel geprobeerd?

VdH: 'Nee. Nee.'

Stilte. 'Nee. Ik heb het laten gaan. Ik was niet meer bezig met dat boek, we gingen ook niet goed met elkaar om.'

Jullie hadden geen contact?

DJ: 'Geen leuk contact. Ik was woedend. Verdrietig. Verbijsterd ook. Ik ben gaan reizen, dat was voor mij het beste. Ik had nog wel gezegd dat ik door zou gaan met Anna Levander, dat wilde ik niet óók weggeven. Dat hou ik, dat is van mij. Oké dan, zei jij.'

VdH: 'Het enige waar ik een stokje voor heb gestoken is de foto op de achterkant. Dat is het enige wat ik er over wil zeggen. Op de achterkant van de Morten-trilogie staat een mooie foto van Annet en mij. Jij wilde op *Doodsmak*, goeie titel trouwens, dezelfde foto laten zetten, maar ik was als het ware uitgegumd. Je zag alleen mijn contouren.'

DJ: 'Ik wist: dat pikt ze nooit.'

VdH, lachend: 'Dit kun je niet maken! Het was verschrikkelijk.'

DJ: 'Ik wilde niet dat ze het in de winkel zou zien, dus ik legde het haar vooraf voor, in een mail. Woedend was je. Je hebt me uitgegumd!'

VdH: 'Verder staan er allemaal dichtertelijke vrijheden in het boek. Ik heb nog nooit op een racefiets gezeten. Ik ben die vrouw niet.'

DJ: 'Het boek heeft me geholpen. Dat klinkt wat zweverig hè. Therapeutisch. Op een eiland in Thailand heb ik het afgemaakt. Het voelde goed. Met fictie heb ik een deel van mijn verhaal eruit kunnen gooien en er zitten autobiografische stukken in. Maar ik heb ook steeds gezegd dat jij het niet bent in het boek, en ik ook

De achterkant van *Morten*, met de foto van Dominique van der Heyde en Annet de Jong. Beeld Geen

Het is geen afrekening?

DJ: 'Nee. Nee. Het is geen wraakroman.'

Heb je het gelezen?

VdH: 'Ja. Ik ga er verder niks over zeggen.'

DJ: 'Je hebt er toch wel om gelachen?'

VdH: 'Ik moest vaak lachen, ja.'

Jullie werden hoofdpersonages in *Story*.

Ze lachen hard. Annet de Jong: 'Het was komkommertijd, ze hadden niks beters te doen.'

VdH: 'In *Privé* stond op een dag het tweede stuk over Alexander Pechtold en zijn voormalige vriendin. Het zoemde rond op het Binnenhof, iedereen had het erover. Zeg Domi, zei een collega, ze schrijven ook over jou, jij staat in de *Story*. Wat! NOS-coryfee weer alleen, stond er. Er was een hele pagina mee gevuld. Het was totaal absurd. Gelukkig had iedereen het alleen maar over Alexander Pechtold.'

Klopt het dat jullie weer een boek gaan schrijven, samen?

DJ: 'We spelen met de gedachte. We gaan inmiddels weer zo goed met elkaar om dat het zou kunnen.'

VdH: 'Onze *postillon d'amour* ligt daar. Pablo. Hij dwingt ons, dwong ons, om elkaar een keer per week te zien.'

DJ: 'We zijn twee jaar verder, er is veel gebeurd. En volgens mij is het heel lesbisch om met elkaar om te blijven gaan na een

verbroken relatie.'

VdH: 'Als ik iets gekk zie, in de politiek of zo, of als ik een wild idee heb, stuur ik het altijd naar Annet. Dan kan ze er een notitie van maken. Zo deden we het vroeger ook.'

DJ: 'Met de vraag of er geen boek in zit.'

VdH: 'Er is veel misgegaan tussen Annet en mij, maar er is ook veel overgebleven. *Morten* is daar een voorbeeld van. Sommige dingen missen we.'

DJ: 'Misschien gaan we door met *Morten*, ik zou het project heel graag in leven houden. Het is iets van ons samen. Daarom is het zo bijzonder. Het is zonde om het allemaal weg te gooien. Toch?'

Naschrift: Peter Koekebakker, beheerder van het asiel in Spanje, is dit weekend in de nacht van zaterdag op zondag in een Spaans ziekenhuis overleden. Hij werd 58 jaar.

Morten, vanaf 7 april bij Avrotros op NPO 3 en nu al te zien op NPO Start.

ANNET DE JONG

1970 Op 22 juli geboren in Rotterdam

1988 - 1993 Studie Engelse taal- en letterkunde in Leiden

1994 Studie journalistiek (PDOJ) aan de Erasmus Universiteit

1994 – 2015 Regioverslaggever (Rotterdam), parlementair verslaggever en kunstredacteur van De Telegraaf

2005 Getrouwd met Dominique van der Heyde

2008 Eerste thriller (van in totaal vier): Vuurkoraal

2014 – 2015 Politieke thrillers *Morten*, *Mo* en *M* onder het pseudoniem Anna Levander (met Dominique van der Heyde)

2016 - 2017 Jurylid ECI literatuurprijs

2018 Woordvoerder bestuur stadsdeel West Amsterdam

DOMINIQUE VAN DER HEYDE

1964 Op 2 juli geboren in Leiden

1985 - 1992 Studie politicologie in Amsterdam

1996 – 2002 Redacteur buitenland en verslaggever binnenland NOS

2002 – 2014 Parlementair verslaggever/duider NOS

2005 Getrouwd met Annet de Jong

2014 -2018 Politiek duider/commentator Nieuwsuur

2014 – 2015 Politieke thrillers *Morten*, *Mo* en *M* onder het pseudoniem Anna Levander (Annet de Jong)

2018 - Chef parlementaire redactie NOS Nieuws